впливом граматичного роду їхніх російських відповідників (продажа, головна біль); 2) утворення активних дієприкметників з суфіксами -уч-, -юч– (керуючий, виконуючий); 3) утворення найвищого ступеня прикметника за допомогою слова самий (самий сильніший); 4) неадекватне калькування російських сталих виразів (приймати до уваги).

Складна мовна ситуація в ЗМІ, без сумніву, пов'язана з браком культури мовлення загалом, слабкістю українського громадянського суспільства. Проте відповідальність за якість мовлення лежить насамперед на конкретних журналістах, ведучих програм. Одним зі шляхів розв'язання цієї проблеми є вдосконалення системи професійної підготовки журналістів, зокрема поглиблення їхньої мовної освіти (механізми реалізації – створення постійних та періодичних курсів української мови для журналістів, відновлення практики літературно-мовного редагування, внесення до лізенційно-дозвільних документів на діяльність у засобах масової інформації пункту щодо дотримання норм української літературної мови, культури спілкування тощо). Поліпшуватимуть якість мови просвітницькі програми на ТБ та відповідні рубрики в друкованих засобах масової комунікації. Якість мовлення в пресі стане кращою, якщо їх очолюватимуть керівники, які досконало володіють українською мовою. У зв'язку з цим актуальною може бути вимога запровадження іспиту з української мови для претендентів на керівні посади.

Отже, питання функціонування української мови в засобах масової інформації важливе не тільки для лінгвістів, воно актуальне загалом для українського суспільства. Для його вирішення потрібно вживати конкретні заходи, спрямовані на збільшення частки української мови в медіапросторі, покращення якості українськомовного продукту.

Список літератури

1. Бибик С.П. Усна літературна мова в українській культурі повсякдення: комунікативно-прагматичний та нормативний аспекти: автореф. дис…д-ра філол. наук: 10.02.01/ С.П. Бибик; НАН України, Ін-т укр.мови. – К., 2013. – 41 с.

2. Нечипоренко А.Ф. Мова ЗМІ та її вплив на формування культури мовлення [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://seanewdim.com/uploads/3/4/5/1/34511564/a._f._nechyporenko_media_language_and_its_influence_on_the_formation_of_speech.pdf

Науковий керівник:
Бурлакова І.В., доц., д-р філол. наук

УДК 316.776 (043.2)

Глазиріна О.Є.
Державний університет телекомунікацій, Київ

ІНФОРМАЦІЙНА ГРАМОТНІСТЬ ЯК СКЛАДОВА СУЧАСНИХ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ОБМІНІВ

Розмірковуючи про зміни, що сталися з людиною й суспільством на зламі XX–XXI століть, зауважимо суттєві якісні інформаційні метаморфози. Передусім

впадають в око зовнішні ознаки цих змін: прискорення темпу життя, інтенсифікація інформаційних потоків, «включення» людини у швидкісні режими міжособистісного, ділового, масового спілкування, миттєвість розповсюдження в суспільстві новин, ідей, технологій, результатів людської діяльності тощо. Але значно серйознішими є глибинні системні зміни соціуму. Сьогодні вже немає поділу суспільства за класовим принципом; нині ми спостерігаємо неухильний рух у напрямі до гомогенного суспільства, в якому базовими є демократичні цінності й певні стандарти якості життя. Бурхливий розвиток сфери послуг у розвинутих країнах призвів до зростання рівня комфортності життя та якості обслуговування населення, сформувалися й розповсюдилися в усьому світі певні стандарти якості життя.

Другий важливий момент суспільних змін пов'язаний з появою нових технологій інформації, комунікації та зв'язку, спрямованих на поліпшення якості людського життя. У цьому контексті зазначаємо вдосконалення та інтенсифікацію розповсюдження всесвітньої інформаційної мережі Інтернет та інших електронних мас-медіа, мобільної телефонії тощо.

Третій аспект суспільних змін полягає у появі нових концептуальних технологій інформаційної грамотності. Ці технології потребують окремого розгляду. Сучасне цивілізоване суспільство функціонує за принципом пріоритету життєвих інтересів, прав і свобод людини. У такому суспільстві рішення приймаються колегіально, учасники суспільної комунікації висловлюють різні погляди, радяться, консультуються, шукають консенсусу, переконують один одного за допомогою словесних доказів. Переконати – означає обґрунтувати висловлені ідеї в такий спосіб, щоб ті, хто беруть участь у їх обговоренні, погодилися з аргументами та приєдналися до них.

Аналіз стану розвитку сучасних комунікаційних технологій доводить, що сьогодні інформаційна грамотність – це актуальне питання, що вимагає невідкладного розв'язку. Відтак створено змістовну законодавчу базу з питань інформаційно-комунікаційної діяльності, розробляються механізми соціокультурної політики взаємодії та обміну інформацією у суспільстві з метою пошуку оптимального балансу громадських інтересів та вдосконалення інформаційної грамотності як складової сучасних інформаційно-комунікаційних обмінів.

Список літератури

1. Войтович С. Світ соціальних відносин в українській культурі: Історико-соціологічне дослідження. К., 1994. 45 с.
2. Культура в законі. Стан та проблеми правового регулювання культури в Україні / За ред. О. Гриценка. К. : УЦКД, 1998. 104 с.
3. Лалл Дж. Мас-медіа, комунікація, культура: глобальний підхід. К.: «К.І.С.», 2002. 264 с.

Науковий керівник: Стороженко Л.Г.,
канд. філол. наук